

GEHÖR

Medlemsblad för
Gävle Symfoniorkesters vänner (GSV)

Box 1283, 801 37 Gävle
Bankgiro 5223-0406
Nr 142, december 2018, årgång 33

Sisu i stället för Jante

Musikälskare i Gävle är lyckligt lottade, bortskämda som vi är med ett intagande konserthus och en dynamisk symfoniorkester. Med Stockholm på bekvämt avstånd är möjligheterna att ta del av musik i alla dess former legio. Så bekvämt att sätta sig på GSV:s buss för färd till Folkoperan för att, lagom upprymda efter en spansk måltid, tjasas av lekfullheten och den fyndiga koreografin i Massenets opera Don Quijote. Nu måste jag läsa Cervantes roman. I en gränslös kultur ger det ena det andra, olika konstformer och nya scener berikar. Kanske en kommande resa kan gå till Uppsala Konsert & Kongress, där Uppsala Kammarorkester huserar, och varför inte till Falun och Dalasinfoniettan. I dagarna har Gävle Kammarmusikförening, som åter väckts till liv, haft sin första konsert.

GSV gjorde för några år sedan en lyckad musikresa till Helsingfors. Tidningen OPUS konstaterar i sista numret att Finland leder över Sverige med 15-0 i chefsdirigentposter för stora orkestrar. Det senaste stjärnskottet Klaus Mäkelä, blott 22 år, är förste gästdirigent hos Radiosymfonikerna och blivande chefsdirigent för Oslofilharmonin. Okko Kamu tror att grunden till den finska framgångssagan är skolsystemet.

”Även en avlägsen ort i Finland har en musikskola med bra lärare.”

Själv har jag vid besök av den årliga kammarmusikfestivalen i Kuhmo i östra Finland förundrats över att en så liten ort kan härbärgera så stor musik. Sisu i stället för Jante, frågar sig OPUS.

Fullsatt och festligt då Nemanja Radulovic´ spelade Tjajkovskijs violinkonsert och då Ein Deutsches Requiem med Eric Ericsons kammarkör framfördes i Gevaliasalen. Här och nu. Ingen inspelning kan ersätta levande musik.

Jakob Koranyi har vid sina besök i Gävle bländat publiken. I januari är han här, en nyårskaramell så god som någon. Till sist ett julklappstips: CD-skivan ”Ingmar Bergman – Music from the films” med Roland Pöntinen.

Tomas Attorps, vice ordförande

Inger Engsjö, Kristina Lindby, David Peterson och Ingrid Eremark vid stipendieutdelningen i Gävle Konserthus.

Kristina och David – årets stipendiater

Kristina Lindby, klarinett och David Peterson, alternerande solocello fick motta vänföreningens stipendium vid säsongens sista konsert före jul.

Vår ordförande Ingrid Eremark och kassören Inger Engsjö delade ut priset, 10 000 kronor, ett års prenumeration på musiktidningen Opus och vår bricka med Konserthuset som motiv.

Kristina Lindby spelar både klarinett och basklarinett.

Hon är uppvuxen på Gotland men flyttade till fastlandet 1996 för att studera musik på heltid, vid Lunnevals folkhögskola och vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Hon tog sin examen både som musiker och lärare och kombinerade i började frilanslivet som klarinettist med att undervisa på kulturskolan i Tyresö och Vallentuna.

Hon kom till vår orkester hösten 2009 men är fortfarande dirigent för Täby Blås, en gäng fritidsmusiker som ger konserter både i Sverige och utomlands.

Kristinas farfarfar, Patrik Lindby, kallades näktergalen från Ardre och var känd för sin vackra sångröst. Kanske har Kristina sitt musikaliska arv från honom.

David är född i Uppsala och började spela trombon vid fem års ålder och ett år senare cello. Han är utbildad vid Musikkonservatoriet i Falun, vid Musikhögskolan i Malmö och Sweelinckconservatoriumi Amsterdam. Han kom till vår orkester våren 2007.

Han spelar även i Aniarakvartetten i Uppsala sedan början av 90-talet och här i Gävle i Salong Mondial bland annat.

Ett av hans fritidsintressen är att paddla kajak, gärna mellan kraftstationerna i Hagaström. Han gillar att lyssna på Sting, Metallica och transsylvansk folkmusik på fritiden. Bland klassiska verk är Cantus Arcticus av Rautavaara en favorit.

Kerstin Monk

Vänträff med pianisten Terés Lóf

Terés Lóf har sedan debuten med Kungliga Filharmoniska Orkestern år 2001 etablerat sig som en av de mest efterfrågade pianisterna i Sverige. Hon framträder regelbundet som solist med professionella symfoniorkestrar och konserterar som kammarmusiker med landets främsta musiker. Hon har medverkat i en rad olika TV-inspelningar för SVT.

Plats: Bo Linde-salen, Konserthuset

Tid: Tisdagen den 19 februari kl. 18.00

Entré: 40 kr

Måltid: Ugnsbakad majssteking med vinägersky, tomataioli, råhyvlat broccoli/blomkål och potatiskaka. 159 kr inklusive sallad, bröd, smör, ramlösa/lättöl, kaffe/te

Anmälan om deltagande i måltid senast måndagen den **11 februari** till Christina Markstedt på mejladress: cina.markstedt@gmail.com eller på mobil 070-327 11 31 (helst SMS).

Planerade vänresor: Kanadensiskt gästspel

GSV-styrelsens resegrupp Inger Engsjö, Ingrid Iremark och Kerstin Monk håller på med planering av resor under 2019. Vi skulle redan nu vilja veta om det finns intresse för två resor under 2019.

Årets första resa planeras till Stockholms konserthus lördagen den 24 maj där National Arts Centre Orchestra från Kanadas huvudstad Ottawa gästspelar under sin Europaturné med sopranen Erin Wall och violinisten James Ehnes under ledning av den unge brittiske dirigenten Alexander Shelley. Det blir musik av Vivier, Mendelsohn och Brahms.

Besöket kan kombineras med ett museibesök och naturligtvis en god middag i ett vårligt Stockholm. Kostnad cirka 1 200 kronor.

Opera och kultur i Riga

Resegruppen har tagit in en offert från en lettisk resebyrå som erbjuder ett spännande program i Lettlands huvudstad Riga. Denna resa kommer att äga rum i början av juni eller början av september 2019 beroende bland annat på Rigaoperans program.

Dag 1 Avfärd från Stockholm med Tallink Silja kl 17.00.

Dag 2 Efter ankomst kl 10.30 blir det en guidad stadsrundtur och museibesök i Riga med tonvikt stadens vackra byggnader i Art Nouveaustil. Museibesök. Kvällen, föreställning på Rigaoperan.

Dag 3 Rundtur och föredrag om den lettiskamusikhistorien av en av sångarna i den välkända lettiska radiokören. Lunchkonsert i Domkyrkan. Visning av katedralen och dess berömda orgel. Fri tid för shopping. Kvällskonsert.

Dag 4 Flera alternativ finns: Utflykt till Rigas friluftsmuseum, badorten Jurmala eller besök på Sveriges ambassad, musikkonservatoriet. Båten tillbaka till Stockholm går kl 17.30.

Dag 5 Ankomst Stockholm kl 11.00.

Priset cirka 7 500 kronor inkluderar resa, hotell, biljetter och de flesta måltider.

Om ni är intresserade av att delta i resorna hör av er till Inger Engsjö senast 15 januari, inger.engsjö@gmail.com, tel 076 133 39 33.

Stående ovationer, rungande applåder. En härlig dag på jobbet.

Resan till Amsterdam – succé med stående ovationer

Klockan 11.00 den 23 september i år gjorde Gävle Symfoniorkester för andra gången i sin historia entré på stora scenen i Concertgebouw i Amsterdam.

Inbjudan hade kommit knappa två år tidigare och det var ett besök tillsammans med vår chefdirigent Jaime Martín man var intresserad av där nere.

Från Concertgebouw var man från början tydlig med att man ville höra, Javier Perianes som pianosolist i Griegs pianokonsert. Perianes var känd hos oss sedan han spelade Ravels pianokonsert med orkestern med Jaime på dirigentpulten. När det dessutom blev Griegs pianokonsert var det nästan som att komma hem eftersom just den framfördes 1999 när vi gästade Concertgebouw förra gången.

Det var således omöjligt att tacka nej.

Vem tackar förresten nej till att spela i Concertgebouw som ju med sin karaktäristiska trappstegsscen är ett av de allra bästa konserthusen i Europa, ja rent av i världen.

Då Grieg endast är 30 minuter återstod att fylla de resterande 30 med musik. Valet föll på Mendelssohns symfoni nr. 5, Reformationssymfonin som passar bra för vår orkester. Just den gjorde förresten Jaime vid sitt allra första möte med orkestern 2011.

Därmed var den musikaliska delen av planeringen avklarad, men en hel del återstod att göra.

Att resa med en hel orkester kräver naturligtvis sin planering. I det här fallet var vår del att ta oss själva och våra instrument till Amsterdam. Allt på plats sköttes lokalt.

Det kunde ha gått riktigt illa.

Alla flyg var bokade liksom transporten med lastbil av våra instrument.

Turnéprogrammet spelades i Gevaliasalen torsdagen 20 september och direkt efter konsertslut lastades bilen med alla instrument för att vara klar för avfärd mot Göteborg. Fredag kväll var lastbilen bokad för avfärd med färja mot Kiel.

Ni minns säkert att de dagarna var rejält blåsiga. Under dagen kom det in allt fler uppgifter om inställda kommunikationer och en stor nervositet spred sig i vår administration. Tänk om båten till Kiel skulle ställas in!

Båtarna från Göteborg till Danmark ställdes in, ytterligare nervös väntan. Så äntligen kom beskedet, lastbilen var ombord och på väg mot en gungig färd mot Tyskland. Hade den båtturen inte gått skulle våra instrument inte hunnit fram i tid så den här gången var marginalerna på vår sida.

Concertgebouw är ett aktivt hus späckat med konserter. Den dagen vi spelade var det ytterligare två konserter och på samma sätt dagen innan. För vår del innebar det att instrumenttransporten fick lossas mitt i natten efter kvällens konsert.

Scenen gjordes i ordning på söndagsmorgonen för att vara klar till orkesterns repetition klockan 09:15. En timme stod till förfogande för att känna in salens akustik och finslipa detaljerna in i det sista.

Självt slogs jag av hur hård akustiken var utan publik. Det sägs att den egna orkestern lägger ut textilier för att dämpa under repetitionerna och jag förstår varför.

Så blev klockan till sist elva. Skulle det komma publik på denna lite udda konserttid? Vi hade hört att de här konserterna var populära men att det skulle vara fullsatt till sista plats hade i varje fall inte jag räknat med.

Inspektion och planering av scenbygget.

En sista stärkande kaffetår innan konserten.

Konsertmästaren Peter Olofsson har stämt orkestern och så kommer där äntligen Jaime Martín och Javier Perianes ned för den för salen så typiska trappan, genom hela orkestern fram till scenkanten.

Applåder, Perianes sätter sig vid flygeln och rättar till pianopallen lite. Jaime höjer dirigentpinnen. Vi är igång...

Slutackord – omedelbara stående ovationer.

Publiken är verkligen entusiastisk men kan inte lura av Perianes ett extranummer. Tiden medger det inte heller för den delen eftersom konsertlängden ska vara 60 minuter.

Efter att publiken stillat sig och några vandrings fram och tillbaka är Jaime nu åter på pulten för att slå in Mendelssohn.

Efter sista satsen är publiken åter lika entusiastisk. Ni som hörde konserten på hemmaplan innan avfärd minns säkert era intryck från den.

Att framföra det på turné och dessutom i en fullsatt sal ger naturligtvis extra energi, nerv och koncentration utöver det vanliga. Konserten var helt enkelt magisk.

Nu är jag visserligen partisk men några bekanta i publiken och den lokala publikens reaktion tar jag som en bekräftelse på att så verkligen var fallet.

En timme efter konsertens slut var allt tömt och lastat för att göra plats för Concertgebouw orkesterns egen konsert kl. 14.15.

För vår del återstod nu egen tid fram till hemresan dagen efter. Många passade på att uppleva ett regnigt Amsterdam. Andra kopplade av med en lååång afterwork.

Nu börjar planeringen för England mars 2020

Einar Ander

Martin Sturfält

– briljant musikpedagog

Det blev en annorlunda vänträff i alla avseenden för drygt 30-talet vänner. Efter smörgåstårta i Tamburinen mötte vi Martin Sturfält och ett piano i Bo Linde-salen. Martin har varit en flitig gäst i Konserthuset med bejublade framträdanden. I maj spelade han Wilhelm Stenhammars andra pianokonsert. Nu fick vi en försmak av första pianokonserten. Däremellan har han hunnit med kamarmusik i Gevaliasalen tillsammans med Åsa Wirdefeldt.

Martin började med att slå an några ackord för att illustrera skillnaden mellan den äldre klassiska musiken (Mozart med fler) och Stenhammar. Det blev inledningen till en bländande föreläsning med Kerstin Monk som säker moderator, närmast ett seminarium där Martin i tal och ton ledsagade oss in i Stenhammars musik och särskilt hans första pianokonsert, ett ungdomsverk med dramatisk historia. Sedan originalpartituret förstörts under andra världskrigets bombningar, påträffades en kopia mirakulöst i USA.

Ett stort verk i fyra satser med 50 minuters speltid, med breda ackord, majestätiskt storslaget men inte bombastiskt sammanfattade Martin. Ackord som förutsätter stora händer som Stenhammar (och Rachmaninov) hade. Inte lika ofta spelad som den andra pianokonserten. Varför är Stenhammar inte lika uppburen som Sibelius och Nielsen? Martin pekade på att Stenhammar sällan själv spelade sina verk och att han hade dåligt självförtroende. Ofta krävs det att åhöraren lyssnar flera gånger till Stenhammars musik innan tycke uppstår. Martin menar att Stenhammar borde ha en större plats internationellt och ser därför som sin uppgift att sprida hans musik.

Vem bestämmer om solist och dirigent har olika uppfattningar, frågade Kerstin. Som regel, menade Martin, kunde de enas. En annan fråga gällde hur han förbereder sig som solist. Att lära sig notbilden går ganska snabbt men det kan ta år innan helheten klarnar.

Vår ordförande Ingrid tackade Martin varmt för den pedagogiska föreställningen. Det var en vänträff som gjorde oss delaktiga i musiken på ett sätt som jag aldrig upplevt tidigare.

Tomas Attorps

Orkesternytt

Vi närmar oss jul och är inne i den gråa perioden av året. Många är nog trötta och ser fram emot lite ledighet. Orkestern får hålla ut fram till och med vecka 51 då Prokofievs Sinfonia Concertante för cello och orkester spelas in på CD. Precis som på VIP-konserten är **Jakob Koranyi** solist. Vi kommer att komplettera i januari med Waltons cellokonsert som spelas på konserten den 25 januari.

På personalsidan har jag glädjen att berätta att **Loiusa Tatlow**, viola, nu är fast anställd efter provanställning under hösten. **Tove Lund** kommer att vara tjänstledig under våren 2019.

Vi från Gävle Symfoniorkester vill önska er alla en riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År

Einar Ander

Meddela er e-postadress till oss!

Vill ni ha påminnelser om resor eller extraerbjudanden är det bra om ni skickar er epostadress till oss: **gsv.gavle@gmail.com**. Det gäller speciellt er som har bytt e-postadress (till exempel gavlenet-användare).

Vi påminner er också om att Gehör finns på vår hemsida på nätet: <http://www.gavlesymfoniorkester.se/annat/vanforening/>

Stödjande företag

Advokatfirman Börje Leidhammar
Allatiders skivhandel
Industriprofil Hjelte AB
Högskolan i Gävle
Lantmäteriet
Margaretha Stålquist Fastigheter

Swedbank
Trycktrean (trycker Gehör)
Valbo Resetjänst AB

Nya medlemmar

Elisabeth Nyman
Dieter Stöpfungshoff
Margareta Bäckström
Sune Herbertsson
Kerstin Sjöberg
LissBritt Landén

Ingrid Iremark, ordförande,
070-590 94 88
ingrid.iremark@gmail.com

Tomas Attorps, vice ordförande,
070- 483 06 95
tomas.attorps@gmail.com

Christina Markstedt,

sekreterare, 070-327 11 31
cina.markstedt@gmail.com

Kenneth Björklund,
070-719 78 52
kbd18@telia.com

Kerstin Monk, redaktör Gehör,
070- 631 09 70

kerstin@monk.se

Christina Hygge,
073-633 25 83
gsv.gavle@gmail.com

Inger Engsjö, kassör
076-133 39 33
inger.engsjo@gmail.com

Medlemsavgift

Enskild medlem, 150 kr, familj 250 kr, studerande och ungdom till och med 18 år, 25 kr. Företag/organisation 1 000 kr.

Betala in medlemsavgiften på vårt **obs! nu bara Bankgiro 5223-0406**. Ange namn, adress och epostadress. Ansvarig utgivare för Gehör är Ingrid Iremark